

Ruijslaan 92
1796 AZ De Koog

Stichting Texels Museum

Jaarverslag 2012

Oudheidkamer
Vuurtoeren Texel
Ecomare
Kaap Skil

Inhoud

1. inleiding
2. activiteiten in 2012
3. over de Stichting Texels Museum
4. begroting 2013
5. jaarrekening 2012
6. grondslagen waardering van activa en passiva
7. grondslagen voor bepaling van het resultaat
8. balans per 31 december 2012
9. staat van baten en lasten over 2012
10. kasstroomoverzicht 2012
11. toelichting op de balans
12. toelichting lastenverdeling naar bestemming
13. toelichting op de staat van baten en lasten 2012
14. bezoldiging directie
15. overige gegevens

1. Inleiding

De Stichting Texels Museum heeft een jaar achter de rug met belangrijke gebeurtenissen die van grote invloed zijn op de toekomst van de stichting. In het voorjaar werd het nieuwe gebouw van Kaap Skil geopend, voorheen het Maritiem & Jutters Museum. Rond diezelfde tijd is na een ingrijpende verbouwing het vernieuwde buitenterrein van Ecomare geopend. Van een terrein met de uitstraling die deed denken aan de Oostblok-geschiedenis is het buitengebeuren met de zeehondenbassins getransformeerd naar een tot een verbeelding sprekende inhoudelijke belevingsattractie van formaat. Hiermee is de potentie om veel bezoekers naar de zeehonden te trekken danig verhoogd. Beide transformaties hebben de organisatie veel energie en kracht gekost. Het is dankzij het doorzettingsvermogen en de inventiviteit van de medewerkers dat dit alles tot stand is gekomen. Bovendien zijn dit jaar ook nog enige aanpassingen bij de ingang van de vuurtoren doorgevoerd. De stichting is dan ook buitengewoon trots op haar medewerkers.

De veranderingen waren nodig omdat de stichting het bezoekersaantal op een hoog peil wil houden.

Bezoekersmaximalisatie is voor de Stichting Texels Museum van levensbelang. De stichting is voor haar exploitatie bijna volledig afhankelijk van de opbrengsten uit entreegelden en de opbrengsten van de winkel en het restaurant. Daarnaast heeft Ecomare donateurs die gelden storten voor hun favoriete zeehonden of bruinvissen.

De overheidsbijdrage (alleen de gemeente Texel) bedraagt slechts ongeveer vier procent van de exploitatie van de stichting. In 2011 droeg het Nationaal Park Duinen van Texel nog € 170.000 bij in de exploitatie. Dit bedrag zal in 2013 tot nihil zijn teruggebracht vanwege bezuinigingen bij het Nationaal Park. In 2013 krijgt de stichting alleen van de gemeente Texel een exploitatiesubsidie die gelijk is aan die van 2012. Van de stichting wordt dus een 'zelfverdien capaciteit' van meer dan 96% verwacht. Dit kent zijn gelijke niet in museaal Nederland. Waar de meeste musea zich al zorgen maken wanneer ze meer dan 20% van de exploitatie zelf moeten verdienen, wordt de Stichting Texels Museum gedwongen het veel

voud daarvan binnen te halen. In onze ogen is dit regionale ongelijkheid.

In 2012 zijn contacten gelegd met de politiek (landelijk, regionaal en lokaal), die in 2013 verder worden uitgebouwd om een einde te maken aan deze situatie. Gebeurt dit niet, dan zal binnen nu en drie jaar een exploitatie tekort ontstaan. Dit tekort zal niet kunnen worden opgelost met de zogenoemde kaasschaaf methode.

Er zullen dan drastische keuzes moeten worden gemaakt die gevolgen zullen hebben voor wat Texel te bieden heeft op museaal gebied en natuurinformatie. Het gevolg zal zijn dat Texel minder attractief zal worden voor toeristen en andere bezoekers. En dat zou zonde zijn gezien de bijdrage die de Stichting Texels Museum levert op het terrein van natuur-, cultuur- en historische informatie en aan Texelse economie.

Per jaar verdienen 113 mensen hun brood bij de Stichting Texels Museum. Het gaat met elkaar om bijna 62 fte.

Deze mensen zorgen ervoor dat de vier locaties - Ecomare, Kaap Skil, de Vuurtoren en de Oudheidkamer - open zijn voor publiek. Maar niet alleen dat. Weinig mensen realiseren zich dat per jaar ook nog circa 1000 scholen hun weg vinden naar Ecomare en Kaap Skil voor een educatief programma. Om nog maar te zwijgen over het aantal van meer dan 600.000 bezoekers aan onze internetsites dat onze medewerkers weten te bereiken. De Ecomare-website is daarmee een van de belangrijkste natuurinformatiesites in Nederland.

Maar de economische impact van de Stichting Texels Museum gaat verder dan werkgelegenheid voor meer dan 100 mensen. Per jaar investeert de stichting voor gemiddeld 2 miljoen euro in de plaatselijke economie: leveranciers, tentoonstellingsbouwers, technische diensten, enzovoort. Het betreft meer dan 100 bedrijven. Wat ook opvalt is de economische activiteit die ontstaat rondom de locaties van de stichting.

In 2012 werd het vernieuwde en uitgebreide paviljoen Paal 17 in de nabijheid van Ecomare geopend.

Meer dan tien procent van de Ecomare-bezoekers weet de weg te vinden naar deze paviljoenhouder.

Bij de Vuurtoren is een tweede strandtent neergezet in 2012. De economische activiteit en aantrekkingskracht van Oudeschild is mede door Kaap Skil aanmerkelijk toegenomen. De Stichting is een van de economische motoren van Texel. Zonder de stichting heeft Texel veel minder kwalitatief hoogstaand aanbod te bieden aan de toeristen in- en outdoor. Juist in economisch zware tijden is het van belang anticyclisch te investeren met als doel de voorzieningen op het eiland uitdagend, tot de verbeelding sprekend en van hoog niveau te houden. Zodat de toerist ook op langere termijn blijvend zijn weg naar Texel weet te vinden. Om toekomstbestendig te zijn is in 2012 een opzet gemaakt om in 2013 tot een nieuwe missieformulering en een daaruit volgend beleidsplan te komen. Na de zomer van 2012 is een eerste schets daarvan op papier gezet. Deze heeft de instemming van de Raad van Toezicht, de Ondernemingsraad en het strategisch overleg. Uitgangspunt is om veel meer synergie te bereiken tussen de verschillende locaties, meer marketinggericht te denken, het cultureel ondernemerschap nog verder te ontwikkelen en een gezonde financiële huishouding te bewerkstelligen die toekomstbestendig is.

Aandachtspunt voor de Stichting Texels Museum blijft de liquiditeitspositie. De afgelopen jaren is deze slechter geworden. Dit komt mede door de grote projecten (nieuwbouw Kaap Skil en vernieuwing buitenterrein Ecomare) die zijn uitgevoerd. Het daadwerkelijk uitbetalen van projectsubsidies liep niet altijd gelijk met het uitgavenpatroon. Anders gezegd: de stichting moest regelmatig zaken voorfinancieren. Maar ook de inkomstenstroom van entreegelden liep niet altijd gelijk met het uitgavenpatroon. Een stevige buffer ontbreekt, mede door de zeer beperkte overheidssubsidie voor de exploitatie. Verkoop van een van de panden die de stichting in bezit heeft kan eraan bijdragen dat de liquiditeitspositie enigszins wordt verbeterd. Dit is reeds in gang gezet. Ecomare krijgt in 2013 waarschijnlijk een 'natuurlijk legaat'. Naast de levende bultrug die in december aanspoelde op de Razende Bol, landde er in diezelfde dagen een dode potvis. Naturalis heeft de potvis overgedragen aan Ecomare. Bij ontleding van deze walvis bleek dat er ambergris in het dier zat. Deze vertegenwoordigt een aanzienlijke waarde. In de parfumindustrie wordt het middel gebruikt

als geurversteviger of voor onderzoeksdoeleinden. Ecomare heeft besloten de amber te verkopen. Tentoonstellen van de amber zou de exploitatie van Ecomare ver te boven gaan. Dan moeten er immers uitgebreide veiligheidsmaatregelen worden genomen naast dure verzekeringen die moeten worden afgesloten. De eventuele opbrengst zal in overeenstemming met het ministerie van Economische Zaken geheel worden besteed aan tentoonstellingen en educatie over de natuur. Het kan niet voor de exploitatie worden gebruikt; het is immers geen structureel geld. Alleen eenmalige investeringen kunnen met de opbrengst worden gedaan. Voor de goede orde: Ecomare is juridisch eigenaar van de amber, zo blijkt uit onderzoek van het ministerie van Economische Zaken.

De Stichting Texels Museum wil de komende jaren een nieuw MasterExpositiePlan voor Ecomare realiseren. Doelstelling is dat bezoekers ook binnen in het museum op eigentijdse wijze de natuur van de wadden en de Noordzee in al zijn verscheidenheid daadwerkelijk kunnen beleven. Hierdoor wordt Ecomare minder weersgevoelig en wordt de kwaliteit van informatie en kennisoverdracht verder verhoogd. De plannen liggen al klaar. In 2012 zijn eerste gesprekken gevoerd met potentiële subsidieverleners voor dit project. In 2013 zal dit verder worden geïntensiveerd met als doel in 2014-2015 de nieuwe expositie te openen. Kaap Skil zal met het nieuwe gebouw nog meer nadruk leggen op de belangrijke rol die Texel heeft gespeeld tijdens de VOC-tijd. Nog steeds is bij veel mensen onbekend dat Oudeschild in feite het Schiphol van de Gouden Eeuw was. Op de Reede van Texel lagen honderden schepen die beladen werden en het was de plek waar de bemanning aan boord kwam. Kaap Skil is de thuishaven van de magnifieke maquette die op multimediale wijze de Reede van Texel verbeeldt. Deze grootste maquette van de wereld is de facto de Nachtwacht van Kaap Skil. Door een goede marketingstrategie en door aansprekende tentoonstellingen zal naar verwachting het aantal bezoekers nog verder kunnen stijgen. De potentie is er met een gebouw dat al twee architectuurprijzen heeft gewonnen. Bij de Vuurtoren is een nieuwe entree voorzien die een bezoek aan de toren moet bevorderen. Ook zal worden gekeken naar arrangementen voor groepen en voor stellen die graag

willen trouwen op de vuurtoren. Voor de Oudheidkamer is een tentoonstelling voorzien over het badleven op Texel in vervlogen tijden. Wisselende tentoonstellingen moeten naast de brieven die Aagje Luijtsen schreef naar haar man tijdens de VOC-tijd (de Twitterberichten uit de Gouden Eeuw) aandacht blijven genereren van bezoekers aan Texel.

De Stichting Texels Museum gaat financieel zelfbewust een nieuw jaar tegemoet waarin de economische crisis nog merkbaar zal zijn. In 2013 ontkomt de stichting er niet aan de entreegelden iets meer dan gemiddeld te verhogen. Dit komt mede door het wegvallen van de financiering door het Nationaal Park. De verwachting is dat de waarde van zowel Ecomare als Kaap Skil zodanig is toegenomen na de verbouwingen, dat de prijselasticiteit niet in het gedrang komt door deze onvermijdelijke verhoging. Oftewel: de bezoeker krijgt ook waar voor zijn geld. Om de bezoekers van Texel blijvend bewust te maken van de natuur, cultuur en geschiedenis van Texel, en om ervoor te zorgen dat de musea een belangrijke factor zijn in de Texels economie, zal de stichting samen met (overheids)partners nieuw beleid moeten ontwikkelen. Aan ons zal het niet liggen. De ideeën, de talenten, de denkracht, de gedrevenheid bij de medewerkers zijn er om onze 'pareltjes' in een dynamische tijd verder te ontwikkelen. En dat zal nodig zijn. Stilstaan is immers achteruitgang, zeker in museumland.

Martin Fröberg

Algemeen directeur Stichting Texels Museum

Ecomare

Bezoekers-, vrienden- en adoptantenmaximalisatie (uit het beleidsplan)

Met ruim 300.000 bezoekers per jaar staat Ecomare in de museum top-10 van Nederland. De niet geholpen landelijke bekendheid van Ecomare stijgt naar 20%, de geholpen bekendheid 65%. Het aantal vrienden en adoptanten stijgt van 8.000 naar 23.000.

Realisatie

De ergste recessie in Nederland en Europa sinds de jaren 30 van de vorige eeuw is voor Ecomare goed merkbaar. In 2012 vonden 277.811 bezoekers de weg naar Ecomare. Dit is minder dan de beoogde 300.000 bezoekers, maar wel een lichte stijging ten opzichte van 2011. Naast dat mensen minder zijn gaan uitgeven zijn ook een andere tendensen waarneembaar. Toeristen komen in toenemende mate voor kortere tijd naar Texel en beslissen afhankelijk van de weerverwachting dit op korte termijn. Dit vereist een andere aanpak wat betreft het verleiden van toeristen tot een bezoek aan Ecomare (en de andere locaties). Ook het groter aantal activiteiten dan voorheen dat op Texel wordt georganiseerd (van events tot klimbos) heeft het gevolg dat er harder moet worden gestreden om de bezoeker binnen te krijgen. De tijden zijn voorbij dat je de deur maar open hoefde te zetten en dat de bezoekers vanzelf naar binnen stroomden.

In 2012 is een eerste aanzet gegeven om in 2013 meer menskracht en geld te steken in marketing met als doel het aantal bezoekers verder te maximaliseren. Eind 2012 is het aantal actieve toezeggingen gedaald naar 8.089 donateurs, verdeeld over 5322 adopties en 2767 vrienden. In 2011 waren dit nog 8379 donateurs. De opbrengsten stijgen echter wel, in 2012 was de bruto-opbrengst € 329.406,-, bijna € 5000,- meer dan in 2011. De focus lag in 2012 weer op het werven in huis. Tot de zomer kregen nieuwe donateurs een incentive (knuffelzeehond) bij een adoptie. De dierverzorgers verwijzen in de voerpresentatie's naar alle adoptiemogelijkheden: Rob, Karien, Rianne, Annie, bruinvis Michael of een jonge opvangzeehond. In 2012 zijn er 57 adoptanten van bruinvis Michael geworven. Omdat een deel van de opbrengst

naar SOS Dolfijn gaat, is dit 'concurrerend' ten opzichte van de zeehondadopties. Daarom wordt het minder actief gepromoot door de dierverzorgers. De adoptie van jonge opvangzeehonden is in de zomer van 2012 verder uitgewerkt. Er is veel meer animo voor dan vooraf verwacht, waardoor zelfs wachtlijsten ontstonden. In de mailing van juni is gevraagd om een extra gift voor een behandel-tafel voor de bruinvissen. In december is extra steun voor de zeehondenopvang gevraagd, hiervoor is circa € 25.000 binnengekomen. Voor de vrienden is in 2012 voor het eerst een donateursweekend georganiseerd. Op zaterdag en zondag konden donateurs voor een speciaal tarief naar binnen en werden extra activiteiten georganiseerd. Ook ontvingen zij twee keer 'Ecomare bericht' en de maandelijkse e-mail-nieuwsbrief. Er is flink promotie gemaakt voor Ecomare, met onder meer advertenties in de Vakantiekrant, TexelNU krant, Texel dit Weekend (paginagroot) en wekelijks een weblog in Texel dit Weekend. Activiteiten en excursies zijn ingevoerd in alle (digitale) agenda's. A3-posters en wervingsfolders zijn breed verspreid. In de zomermaanden reed een Connexionbus op Texel met bestickering van Ecomare en Kaap Skil. In juni verscheen bij Texel dit Weekend een special over Werelderfgoed Waddenzee. Er zijn 48 persberichten verstuurd, dit leidde tot veel vrije publiciteit, met name in de lokale media (Texelse Courant, Texel dit Weekend, kabelkrant, Noord-Hollands Dagblad, RTVNH). Onder meer De Telegraaf heeft gratis stopperadvertenties geplaatst. Diverse TV-ploegen filmde bij Ecomare, waaronder 'De week van Filemon' (BNN), 'Speld in de hooiberg', 'Liefs uit..' (KRO) en 'RTLXL met Paul & Pauline'. Meer landelijke publiciteit kreeg Ecomare in journaals, actualiteitenprogramma's en dagbladen door de discussie over zeehondenopvang en de stranding van de bultrug op de Razende Bol. Om zo veel mogelijk pers en achterban te enthousiasmeren zijn rond de opening van Kaap Skil en het buitenterrein van Ecomare verschillende activiteiten georganiseerd. Bijvoorbeeld een open dag voor de Texelaars en voor de logiesverstrekkers, een speciale persdag en de officiële openingshandelingen. Voor de nieuwe tentoonstellingen zijn eveneens openingen georganiseerd. In de zomer zijn

extra activiteiten georganiseerd rond Sommeltjespop, de huldiging van Dorian van Rijsselberghe en op de zomermarkt in Den Burg. In de voorjaars-, herfst- en kerstvakantie zijn extra kinderactiviteiten georganiseerd. Dit is breed aangekondigd via persberichten, posters en leaflets. Dit heeft geleid tot meer bezoekers dan begroot, langere verblijftijd en meer omzet in het restaurant.

Digitale informatie

(uit het beleidsplan)

Ecomare is (inter)nationaal een van de belangrijkste leveranciers van digitale publieksinformatie over de natuur van wadden en Noordzee. Het jaarlijkse aantal bezoekers van www.ecomare.nl stijgt naar 300.000 en het bezoekersaantal van www.zeeinzicht.nl naar 500.000.

Realisatie

De sectie Informatie heeft Ecomare in 2012 als leverancier van (digitale) informatie over Wadden- en Noordzee flink op de kaart gezet. De website werd in 2012 door meer dan 600.000 mensen bezocht. Vrijwel dagelijks werden nieuwsberichten gepubliceerd op de website (361), die 149.628 keer werden gelezen. Het weblog dierverzorging verscheen wekelijks, niet alleen op de site maar ook in het weekblad Texel dit Weekend, dat in een oplage van 12-15.000 exemplaren op Texel wordt verspreid. Enkele nieuwsberichten verschenen in regionale en nationale media. Een groot aantal Engelstalige onderwerpen uit de digitale Ecomare-encyclopedie is overgenomen door de Encyclopedia of life (EOL.org) In december 2012 spoelde er een bultrug aan op de Razende Bol. De hoop op redding van het dier heeft in Nederland grote media-aandacht teweeggebracht en Ecomare is hierdoor volop in het nieuws geweest.

Beleving en interactie voor de bezoekers

(uit het beleidsplan)

Meer interactie en beleving bij vernieuwde exposities: buitengebied (zee en klimaat) en restaurant in 2008, Leven op een Eiland in 2010, Zicht op Zee in 2012.

Realisatie

In maart 2012 werd het vernieuwde buitenterrein officieel geopend. De maanden hierna werd de buitenruimte aangekleed (bebording, informatie, belettering en plaatsing van allerhande objecten).

Er zijn voorbereidingen getroffen voor de speeltuin 'Eb en vloed Experience' en een kinder-beleefpad door het duinpark.

Deze onderdelen worden gerealiseerd in het voorjaar van 2013. Als onderdeel van het nieuwe buitenterrein is ook een nieuwe pomp- en filtertechniek in gebruik genomen. Het blijft een uitdaging met de steeds veranderende omstandigheden het zwemwater van alle zee-dieren goed te krijgen en te houden. Helder zwemwater voor de dieren draagt ook voor de bezoekers bij aan een betere beleving. Daarnaast heeft de technische dienst van Ecomare op het buitenterrein een compleet nieuwe geluidinstallatie aangelegd voor de voerpraatjes, voorzieningen voor de bruinvissen gemaakt en de tijdelijke zeehondenverblijfbassins (nabij het NIOZ) weer in goede staat opgeleverd. Binnen in Ecomare werden twee tijdelijke tentoonstellingen geopend: de fototentoonstelling 'De Wolf op Jacht' en 'Expeditie Steentijd'. Ook de tijdelijke expositie over de haringkoning (te openen in februari 2013) is voorbereid. Een modernisering van de informatievoorziening (bebording) van zaal 2 werd aan het einde van het jaar doorgevoerd. Er zijn 421 educatieve activiteiten in het museum verzorgd (kokkelkar, bottenshow, rondleiding, zeelaboratorium), die door bezoekers zeer werden gewaardeerd. Dit is meer dan vorig jaar omdat er voor het eerst ook met vrijwilligers is gewerkt. Zij hebben maar liefst 111 suppoostactiviteiten uitgevoerd.

Excursies

(uit het beleidsplan)

Ecomare ontwikkelt een netwerk van PDA/GPS zwerftochten en natuur-excursies per schip op de Waddenzee samen met een van de recreatieschepen van Texel. Naast 15.000 scholieren nemen 45.000 andere mensen deel aan een excursie via Ecomare.

Realisatie

De educatieve dienst van Ecomare heeft in 2012 in totaal 1877 programma's verzorgd. Dit zijn inleidingen, buitenprogramma's, projectactiviteiten en educatieve activiteiten in het museum. In 2011 waren dit 1741 programma's. Het aantal wadexcursies is vrijwel hetzelfde gebleven ten opzichte van vorig jaar. Het aantal andere toeristenprogramma's is wel gedaald, mede door een lange periode met slecht weer in de zomer van 2012. Het aantal programma's voor groepen is gedaald van 79 naar 70 programma's. Er zijn aanzienlijk minder bedrijven die dit als uitje organiseren. Via de website en de balie van Ecomare werd geboekt voor excursies van Ecomare, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten. Ruim 9.000 mensen namen aan een van de vele excursies deel. Via de receptie werden in 2012 577 PDA's verhuurd voor een wandeling, aan schoolgroepen en aan particuliere bezoekers. De educatieve dienst van Ecomare werkte met vele andere partijen samen in zes projecten: Waddenzeeschool, Coastwatch, Duurzame leerlijn, Samen Wildernis Beleven, De nacht op Texel; bouw van een observatorium en educatieve activiteiten voor Nationaal Park 'Duinen van Texel'.

Speciale programma's voor scholen en andere doelgroepen

(uit het beleidsplan)

Elke leerling in Nederland volgt tenminste één keer in zijn schoolloopbaan een waddenprogramma, op school en/of in het waddegebied. Ecomare profileert zich (inter)nationaal als toonaangevend nme-centrum en ontwikkelt programma's voor diverse nieuwe doelgroepen zoals de bruine vloot, de bagger- en offshorewereld en allochtonen.

Realisatie

In 2012 zijn in Ecomare 348 inleidingen verzorgd voor 10.278 leerlingen uit het basis- en voortgezet onderwijs. Dit is vergelijkbaar met 2011. De 76 programma's voor de Texelse basisscholen zijn gevolgd door 1.896 leerlingen, ten opzichte van 42 programma's in 2011. De belangrijkste reden voor deze stijging is dat de programma's voor de leerjaren 5 tot en met 8 zijn aangeboden in voorjaar 2012, waardoor er in het kalenderjaar 2011 geen programma's zijn aangeboden voor deze doelgroep. Er hebben in totaal 13.223 leerlingen aan 528 buitenprogramma's van Ecomare deelgenomen (in 2011 waren dit 12.297 leerlingen met 510 programma's). Het aantal programma's voor het basisonderwijs is gestegen. Het aantal programma's voor het voortgezet onderwijs is iets gedaald. Het aantal workshops en trainingen dat we voor andere organisaties verzorgen, is iets gedaald. Dit zijn trainingen gekoppeld aan programma's voor het Nationaal Park of projecten als 'Waddenzeeschool'. Ook hebben we cursussen gegeven aan gebruikers van het wad (schippers van 'de Bruine vloot').

Opvang en bijdrage onderzoek zeehonden en zeevogels

(uit het beleidsplan)

Het hele proces van zeehonden- en vogelopvang wordt nog zichtbaarder voor het publiek. Ecomare draagt bij aan het zeehonden- en zeevogel-onderzoek van IMARES en NIOZ.

Realisatie

Het vernieuwde buitenterrein is in gebruik genomen, met als hoogtepunt de komst van twee bruinvissen. Om een optimale publieksspreiding te bereiken werden nieuwe presentatie-tijden vastgesteld; tussen 10.30 en 16.00 uur kan het publiek nu ten minste elke twee uur een presentatie bijwonen bij de bruinvissen, zeehonden of in het zeeaquarium. Na het recordaantal opvangzeehonden van 2011 (77), werden er in 2012 maar liefst 80 zeehonden opgevangen. Het betrof 23 grijze en 57 gewone zeehonden. Bij gebrek aan financiën kon de quarantaine-opvang niet worden uitgebreid en was de opvang-capaciteit wederom volstrekt ontoereikend. Eind 2012 is daarom besloten een dagmaximum voor de opvang te hanteren. Boven dit maximum worden opvangzeehonden overgedragen aan Zeehondencreche Pieterburen. In december zijn zes dieren overgedragen. Er werden dit jaar 62 zeehonden weer uitgezet; in 2011 waren dit er 43. In 2012 heeft Ecomare zich wat betreft opvangbeleid gericht op zeevogels en olie-slachtoffers. Overige dieren (andere vogels, egels, konijnen, schildpadden) werden overgedragen aan vogelasiel 'De Paddestoel' in Den Helder. In 2012 zijn er vanaf Texel vijf levende bruinvissen aan SOS dolfijn overgedragen. Daarvan zijn er twee uitgezet en drie overleden. In december strandde een levende bultrug op de Razende Bol. Deze kon helaas niet worden gered en overleed na vier dagen. In deze dagen strandde er opvallend genoeg op steenworp afstand ook nog een reeds overleden potvis. Ook dit jaar werden kadavers opgehaald van het Texelse strand. Het betrof 35 dode zeehonden en 59 dode bruinvissen. Deze werden alle geregistreerd en verpakt overgedragen aan Imares voor wetenschappelijk onderzoek.

Op 18 februari kwamen twee bruinvissen vanuit het Dolfinarium naar Ecomare. Een enorme aanwinst voor onze bezoekers. De dieren voelen zich goed thuis en ontwikkelen zich goed, maar vragen wel intensieve zorg en aandacht. Op veranderingen en geluid reageren ze erg gevoelig. In het kader van goede zorg en dierenwelzijn is training en verrijking voor de bruinvissen een vast onderdeel van de verzorging. Eind 2012 hebben de diervverzorgers een algemene training gevolgd van diertrainster Toinny Lukken en zijn twee diervverzorgers gecoacht in het trainen van de bruinvissen en het aansturen van de teamleden op dit gebied.

De uitstraling van de aquaria is flink verbeterd. Er zijn nieuwe diersoorten toegevoegd zoals de poon en de snotolf. Heel bijzonder was de geboorte van de jonge roggen; voor het publiek is het heel speciaal om deze babyroggen van zo dichtbij te kunnen zien. Het tonen van kwallen aan het publiek is niet succesvol geweest in 2012. Jonge harders en garnalen boden in het betreffende aquarium een waardig alternatief. Op het gebied van (olie)vogelopvang moest dit jaar nogal worden geïmproviseerd vanwege de beperkte voorzieningen. Eind 2012 hebben alle diervverzorgers de cursus 'Verzorging van olievogels' gevolgd. Na de cursus zijn met succes olievogels met de hand gewassen en weer uitgezet. Omdat er geen tijd en geld was om in de vogelopvang te investeren verbleven de jan-van-genten in 2012 nog in Artis.

Restaurant

(uit het beleidsplan)

Ecomare heeft een uniek zee en wadden restaurant wat betreft menu, uitstraling en sfeer. In verhaal en boodschap is er geen scheiding tussen de expositiezalen en het restaurant; het gaat om communicatie, service, inkomsten en educatie.

Realisatie

De spreiding van de voerpresentaties die vlak voor de zomervakantie is doorgevoerd resulteert in een langere verblijftijd in Ecomare en daarmee meer gebruik van het restaurant. Met het gereedkomen van het buitenterrein heeft het restaurant ook haar fraaie terras weer terug, dat in de zomermaanden volop werd benut. Bezoekers hebben vanaf het terras uitzicht op de zeehonden in het bassin met een glazen wand. Grenzend aan het terras was dit jaar zandbak met speelelementen ingericht, zodat ouders hun kroost vanaf het terras konden zien spelen. Met wat kleine aanpassingen heeft het restaurant een betere uitstraling gekregen. Toch is het voornemen is het restaurant in 2013 stevig aan te pakken. Het restaurant heeft nu nog te veel de uitstraling van een kantine. Met aanpassingen aan het interieur moet de bezoeker zich meer welkom gaan voelen met als doel dat de omzet en de opbrengsten van het restaurant verder verhoogd worden. In de loop van het seizoen is het assortiment aangevuld met producten van diverse leveranciers, zoals Texelse appelsap, lamsham en Texelse kaas. In de kerstvakantie heeft er een wafel- en crêpekraam op buitenterrein gestaan, die door het slechte weer helaas minder sfeerverhogend kon zijn dan gehoopt. De omzet van het restaurant was in 2012 € 496.041,- en daarmee hoger dan in 2011.

Winkel

(uit het beleidsplan)

De winkel verkoopt meer producten die gerelateerd zijn aan een aspect van de exposities. Op zo veel mogelijk producten staat de naam Ecomare/ECOMARE, om zo onze bekendheid verder uit te dragen.

Realisatie

De inrichting van de winkel is in 2012 overzichtelijker en rustiger geworden, zonder kostbare verbouwingen. De zeehond is in de winkel nog prominenter in beeld

gekomen. De omzet van de winkel is in 2012 met € 354.270,- lager geweest dan in 2011. Dit geldt ook voor het bestede bedrag per bezoeker (€ 1,28 versus € 1,32 in 2011). De verkoop van pluche dieren is nog altijd een belangrijk onderdeel van de omzet. Bij de inkoop van artikelen in oktober/november voor 2013 is geprobeerd zo veel mogelijk items 'stichtingsbreed' in te kopen, om meer samenhang te creëren met de winkels in Kaap Skil en de Vuurtoren. In Ecomare wordt het zeehondenthema verder uitgebouwd. Daarom is er geschraapt in allerlei nevenartikelen van diverse aard. De winkel een lokaal belangrijke natuurboekhandel te laten worden moet in de loop van 2013 vorm krijgen.

Personeel

(uit het beleidsplan)

In 2012 werkt 10% van de medewerkers op projectbasis (gemiddelde duur 3 – 7 jaar) en besteedt elke medewerker 2% van haar/zijn werktijd aan deskundigheidsbevordering.

Realisatie

In 2012 waren 113 medewerkers in dienst van de stichting (61,7 fte). In de zomermaanden werkt 32% van de medewerkers op basis van een flexibel contract; in de wintermaanden is dit 23%. Door het seizoensgebonden karakter van het werk is het aantal medewerkers in de zomer flink hoger dan in het winterse laagseizoen. Het ziekteverzuim binnen de stichting is structureel laag met 3,6% in 2012. Op basis van de jaarlijkse functioneringsgesprekken wordt per afdeling een opleidingsplan gevolgd. Gemiddeld besteedt een medewerker van de stichting jaarlijks twee dagen aan deskundigheidsbevordering. Tot 31 december 2012 had de Stichting Texels Museum een contract met Nationale Nederlanden voor een pensioenverzekering voor haar medewerkers. Met instemming van de Raad van Toezicht en de Ondernemingsraad is besloten vanaf 1 januari het pensioen onder te brengen bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn, conform de CAO van de Vereniging Rijksmuseum (VRM).

Energiegebruik

(uit het beleidsplan)

Ecomare is klimaatneutraal en heeft de gouden milieubarometer.

Realisatie

De warmte-koude-opslag (WKO-systeem) bij Ecomare levert een belangrijke bijdrage aan verbeterde klimatologische omstandigheden voor de bezoekers en medewerkers, met een geringe CO₂-uitstoot. In de zomer van 2012 is de koeling in werking getreden, die rechtstreeks wordt gevoed met energie uit de koude bron. In de winter heeft de warmtepomp de basisbehoefte voor verwarming in een groot deel van het gebouw verzorgd. Tevens is een nieuw gebouwbeheersysteem aangelegd. Hiermee worden de binnen het gebouw aanwezige klimaatinstallaties centraal ingeregeld, op elkaar afgestemd en aangestuurd. Met het wisselen van de seizoenen wordt het systeem nauwkeuriger ingeregeld.

Jaarlijkse exploitatie (dus niet projectfinanciering)

(uit het beleidsplan)

Een uitgekende combinatie van gelden uit entree, fondsen, sponsors en vrienden maakt onze plannen voor de komende 5 jaar financieel mogelijk.

Realisatie

In toenemende mate wordt Ecomare wat betreft de jaarlijkse exploitatie afhankelijk van alleen de entreegelden en de opbrengsten uit de winkel en restaurant. In 2010 maakte het Nationaal Park bekend dat het de jaarlijkse bijdrage van € 170.000,- in 2013 definitief zal stoppen vanwege bezuinigingsredenen. Het zorgt ervoor dat Ecomare in 2013 voor minder dan vier procent afhankelijk is van exploitatiesubsidies. Dus meer dan 96% moet zelf worden verdiend. Voor een gezonde bedrijfsvoering van een organisatie met een groot publiek profiel – kijk daarbij ook naar de missie - is dit niet verantwoord. Overleg met overheden (lokaal, provinciaal en nationaal) moet op termijn gaan leiden tot een hogere bijdrage met het doel dit natuurcentrum toekomstbestendig te maken gelijk andere vergelijkbare musea/centra in Nederland. Sponsors en fondsen voor exploitatiesubsidie (dus niet projectsubsidie) zijn niet

te vinden. Het maakt Ecomare net als de rest van de stichting buitengewoon gevoelig voor schommelingen in bezoekersaantallen door bijvoorbeeld economische omstandigheden en het weer. En dat is niet wenselijk op termijn. De rol van Ecomare als een van de belangrijkste natuurcentra in Nederland komt daarmee in gevaar.

Kaap Skil

Na een voorbereidingstraject van meer dan tien jaar dat de vergelijking met het Rijksmuseum kan doorstaan vond op 30 maart 2012 de feestelijke opening plaats van het nieuwe entreegebouw van Kaap Skil dat tot dat moment nog het Maritiem & Jutters Museum heette. Voor de Oudeschilders en alle Texelaars en voor alle medewerkers en vrijwilligers betekende dit de bekroning op een bouwproces met veel hoogte- en dieptepunten. Het bijzondere ontwerp van Mecanoo-architecten heeft binnen enkele maanden de harten gestolen van alle betrokkenen. Ook de inrichting van het gebouw kreeg alom waardering. Met de verlevendiging van de maquette van de Reede van Texel en de uitgebreide collectie van de onderwaterarcheologie is de geschiedenis op een prachtige wijze in beeld gebracht. In totaal trok Kaap Skil in dit jaar 63.766 bezoekers en kwam daarmee boven de verwachte 60.000. Ten opzichte van 2011 betekent het een flinke stijging. Er zal in 2013 verder geïnvesteerd worden in de naamsbekendheid van het museum. Dat Kaap Skil intussen al twee prijzen won, de Daylight Award voor de 'uitmuntende toepassing van daglicht in het gebouw' en een tweede plaats bij de Nationale Houtarchitectuurprijs, betekent dat in vakkringen de waarde van het museum wordt erkend. De in totaal 21 betaalde medewerkers (9,9 fte) op de locatie verzorgden al het technisch onderhoud, de verkoop van entreekaarten en de winkel- en restaurantverkoop, het ontwerp van de expositie(onderdelen) en voor een beperkt deel de marketing en de financiële administratie.

Oudheidkamer

Het beoogde aantal van 8000 bezoekers werd bijna gehaald, 7494 mensen bezochten de Oudheidkamer in 2012. Dit seizoen was een speciale tentoonstelling ingericht met oud zilverwerk. De vaste tentoonstelling over de brieven van Aagje Luijtsen, vissersvrouw uit de Gouden Eeuw, en de kruidentuin blijven aansprekend voor het publiek. In 2012 kreeg het onderhoud extra aandacht.

Vuurtoren

De Vuurtoren blijft een onverminderd populaire attractie op het eiland. Bijna 2000 personen meer dan de begrote 90.000 hebben de Vuurtoren bezocht (91.962 bezoekers). Het aantal bezoekers per dag varieerde van negen op de rustigste dag in december tot 1051 op een dag in het hoogseizoen. Enkele Texelse logiesverstrekkers bieden arrangementen aan met een bezoek aan de vuurtoren: StayOkay, Dennenoord en de Pelikaan.

In 2012 waren zes personen aan het werk op de Vuurtoren, goed voor 2,6 fte.

Er wordt gewerkt in een ochtend- of middagdienst, men staat alleen op de toren. In het hoogseizoen (juli en augustus) zorgt een extra tussendienst ervoor dat er op de drukke piekmomenten twee medewerkers op de toren zijn. Naast de kaartverkoop leveren de bescheiden winkel met souvenirs en de muntautomaat opbrengsten voor de Vuurtoren.

Begin november is de kiosk bij de parkeerplaats gesloopt. Ook de kaartverkoop via automaten is gestopt. De belangrijkste reden hiervoor was dat het in het kader van hostmanship beter is kaartjes bij een medewerker te kopen. Mensen beleven dit als de welsprekende Texelse gemoedelijkheid. Ook de technische malheur bij de automaten op afstand hielp niet mee. In 2013 zal de entree worden vernieuwd. Eind 2012 is gestart met diverse onderhoudswerkzaamheden binnen in de toren: de gehele binnenzijde alsmede de trappen en vloeren zijn geschilderd en een groot aantal bordjes is vernieuwd.

3. over de Stichting Texels Museum

3.1. missie en doelstelling

De Stichting stelt zich ten doel een bijdrage te leveren aan de instandhouding en waar mogelijk het herstel van natuur- en cultuurwaarden in het waddengebied en de Noordzee (met daarbij speciale aandacht voor natuur en cultuur op Texel). De stichting tracht dit doel te bereiken door:

- Uitoefening van een opvang-centrum met als doel bescherming inheemse dieren die door ziekte, verwonding of verwezing, door directe of indirect menselijk handelen of nalaten tijdelijk niet zelfstandig in de vrije natuur kunnen overleven, tijdelijk op te vangen, te verzorgen en te revalideren. De opvang is gericht op een zo spoedig mogelijke terugkeer van de dieren naar de natuur. Daarbij wordt zo veel mogelijk voorkomen dat dieren onnodige stress ervaren of letsel oplopen. De opvang is zodanig dat een dier zo veel mogelijk zijn soorteigen gedrag kan blijven vertonen na terugkeer in de natuur.
- Waar mogelijk voorlichting te geven over de wilde flora en fauna en dit actief uit te dragen, in het bijzonder aan personen die een dier ter opvang aanbrengen als hierboven bedoeld en dat de wilde inheemse flora en fauna en de natuurlijke processen die daarbij horen, niet verstoord mogen worden.
- Het oprichten en exploiteren van musea en informatie- en educatieve centra.
- Het geven van voorlichting en informatie over het waddengebied en de Noordzee en over de natuur en cultuur op en rondom Texel.
- Het in stand houden en verder uitbouwen van collecties, objecten en het opbouwen van een informatiebank op bovengenoemd werkterrein die als basis kan dienen voor een verantwoorde en pakkende informatieverstrekking.
- Diverse activiteiten te ontwikkelen die passen binnen de doelstelling.

Binnen de stichting wordt gewerkt volgens meerjarenbeleidsplannen en jaarplannen. De exploitatie van de vier museumlocaties vormt de basis voor de realisering van de doelstellingen. De verschillende afdelingen financiën, personeel en organisatie, technische staf, ict,

en de afdelingen dierverzorging, educatie, voorlichting, expositie, receptie, restaurant, marketing en communicatie vormen de organisatorische grondslag. Binnen de organisatie wordt naast deze lijnstructuur ook projectmatig gewerkt. Bij grote vernieuwingsprojecten is een projectleider onder leiding van de directeur verantwoordelijk voor de realisering hiervan. Met de opening van het vernieuwde buitenterrein met bassins bij Ecomare en het nieuwe entreegebouw van Kaap Skil zijn twee gezichtsbepalende projecten afgerond.

3.2. besteding van middelen

Het is belangrijk dat elke ontvangen euro goed wordt besteed en dat de Stichting Texels Museum zich inspant voor een effectieve en doelmatige realisering van haar doelstellingen. Enerzijds zijn er uitgaven voor de doelstelling en anderzijds kosten voor de organisatie (beheer en administratiekosten) en wervingskosten. Naast de opvang van zeehonden en vogels zijn de activiteiten op het gebied van voorlichting en educatie rond de natuur en cultuur van het waddengebied en de Noordzee, de belangrijkste manieren voor de stichting om haar doelstellingen te bereiken. Daarvoor zijn voor elk onderdeel van de stichting aparte meerjarenplannen opgesteld, waaruit de specifieke jaarplannen worden gedestilleerd.

Het meerjarenbeleidsplan 2007-2012 loopt dit jaar ten einde; 2013 wordt een overgangsjaar waarin een nieuw integraal beleidsplan voor de stichting wordt opgesteld voor de komende vijf jaar.

Ongeveer 88% van onze baten werd in 2012 besteed aan voorlichting en educatie. Daarnaast besteedden we 11% van onze totale lasten aan beheer en administratie. Het percentage kosten van eigen fondsenwerving ten opzichte van de baten eigen fondsenwerving bedroeg in 2012 19%.

financiële ratio's	werkelijk 2012	begroot 2012	werkelijk 2011
1. bestedingsratio lasten	85%	85%	84%
2. bestedingsratio baten	85%	97%	80%
3. beheer- en administratiekosten	11%	<15%	12%
4. kosten werving (in % van totaal baten)	4%	4%	4%
5. kosten werving (in % van baten eigen fondsenwerving)	19%	21%	21%

3.3. bezoekers

Het totaal aantal bezoekers in 2012 voor de hele stichting bedroeg 441.033 mensen; dit is ruim 21.000 bezoekers meer dan in 2011. Ecomare trok dit jaar 277.811 bezoekers. Dit is meer dan in 2011 en ook meer dan in 2010. Het vernieuwde buitenterrein is in maart 2012 geopend, waarmee Ecomare weer een volwaardig aanbod had voor haar bezoekers. Daarbij werd dit jaar wederom een groot aantal belevingsactiviteiten georganiseerd zoals poppenkastvoorstellingen, het zeelaboratorium en verhalen van educatief suppoosten. Dit leidde tot veel enthousiaste reacties. De omzet van het restaurant was hoger dan het jaar ervoor, de omzet van de winkel echter niet.

In Oudeschild werd eind maart 2012 het nieuwe entreegebouw geopend van een museum met een nieuwe naam: Kaap Skil (voorheen Maritiem & Jutters Museum). In 2012 trok het vernieuwde museum 63.766 bezoekers, ongeveer 9.000 meer dan het jaar ervoor.

Virtuele bezoekers worden geïnformeerd via de website; in 2012 bezochten ruim 600.000 unieke bezoekers de website. Een flinke stijging ten opzichte van 2011. Een belangrijk deel van de bezoekers zijn de donateurs, de vrienden en adoptanten van Ecomare. Om hen te informeren en betrokken te houden bij de ontwikkelingen kregen ze maandelijks een e-mailnieuwsbrief, twee keer per jaar het 'Ecomare bericht' toegestuurd en werd een speciaal donateursweekend georganiseerd.

3.4. omgang met belanghebbenden

De Stichting Texels Museum is voor het bereiken van haar doelstellingen afhankelijk van alle betrokkenen. Dit betreft allereerst de bezoekers van Ecomare, Kaap Skil, Oudheidkamer en Vuurtoren. Natuurlijk werkten we samen met diverse organisaties om onze doelen te bereiken, zoals Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Nationaal Park Duinen van Texel, Stichting De Noordzee,

Bezoekers	2012	2011	2010	2009
Ecomare	277.811	260.723	273.349	295.367
Kaap Skil (voorheen MJM)	63.766	54.758	58.169	54.462
Oudheidkamer	7.494	7.922	8.475	5.180
Vuurtoren	91.962	96.545	108.198	71.013
Totaal	441.033	419.948	448.191	426.022

Bij de Oudheidkamer daalden de bezoekersaantallen dit jaar nog iets verder, tot 7.494 mensen.

Bij de vuurtoren kwamen er in 2012 met 91.962 mensen iets minder bezoekers dan in 2011. Toch lijkt het aantal bezoekers zich op dit hoge niveau te stabiliseren.

IVN, de RCE, het Dolfinarium en Stichting SOS Dolfijn, Zeehondencreche Pieterburen, de Waddenvereniging, de onderzoeksinstituten NIOZ en Imares en de gemeente Texel. Daarnaast hebben we contact met heel veel verschillende scholen in heel Nederland en

daarbuiten. Verder is onder meer samengewerkt met de Noordwester op Vlieland, centrum voor Natuur en Landschap op Terschelling, Natuurmuseum Ameland, bezoekerscentrum NP Schiermonnikoog, Artex, BBZ

Medewerkers (fte)	2012	2011	2010	2009
Ecomare	49,1	49,0	48,8	47,1
Kaap Skil (voorheen MJM)	9,9	8,4	8,9	8,9
Oudheidkamer	0,1	0,1	0,1	0,1
Vuurtoren	2,6	2,7	2,3	1,6
Totaal	61,7	60,2	60,1	57,7

(bruine vloot), Duinbehoud, Duurzaam Texel, de Helderse Vallei, International Wadden Sea School, Joost Dourlein kazerne, Kustvereniging, de Lieuw, Museaal Historisch Perspectief Noord-Holland, NP Oosterschelde, NP Lauwersmeer, Naturalis, Olievogelopvang Nederland, Pro Sea, Reclustering, StayOkay, NET, Veldstudie Hei- en Boeicop, Veldwerk Nederland, Welzijn Ouderen Texel, Texelse basisscholen, TX10, Vogelasiel De Paddestoel, Vogelbescherming, VVV en WILDzoekers. Het belang van al deze samenwerkingsverbanden ligt in de kwaliteit en het bereik van de informatie die de STM verstrekt. Bovendien zorgen ze, samen met de opmerkingen van de bezoekers, voor een continue stroom van ideeën, wensen en suggesties.

3.5. medewerkers

In 2012 hebben in totaal 113 medewerkers en ongeveer 60 vrijwilligers zich met hart en ziel ingezet voor de Stichting Texels Museum. Zij vormen de sleutel voor het succes van de stichting.

3.6. vrijwilligers

Binnen de stichting zijn in toenemende mate ook vrijwilligers actief. De Oudheidkamer wordt sinds jaar en dag grotendeels door vrijwilligers gedragen. Ook bij Kaap Skil zijn vele vrijwilligers actief zoals visrokers, touwslagers, molenaars en verhalenvertellers. Bij Ecomare hebben vrijwilligers in 2012 een flink aantal suppoostactiviteiten uitgevoerd in het museum. De betrokkenheid bij de historie van natuur en cultuur op Texel is groot waardoor het vinden van voldoende vrijwilligers succesvol blijft.

3.7. verantwoordingsverklaring

Ecomare onderschrijft de drie algemene principes van de Code Goed Bestuur in het Reglement CBFKeur en streeft naar een zo goed mogelijke invulling ervan.

De principes zijn: het toezicht houden, besturen en uitvoeren; de optimale besteding van middelen; de omgang met belanghebbenden. Deze principes hebben betrekking op de wijze waarop goededoelenorganisaties inhoud geven aan het interne toezicht, de effectiviteit en efficiency van bestedingen en de relatie met belangrijke stakeholders.

3.8. de organisatie

De Stichting Texels Museum wordt gevormd door Ecomare in De Koog, Kaap Skil in Oudeschild, de Oudheidkamer in Den Burg en de Texelse vuurtoren bij De Cocksdorp. Binnen de stichting is de algemeen directeur verantwoordelijk voor de hele organisatie. Samen met de locatiedirecteur van Kaap Skil, met de coördinator van de vuurtoren en met de afdelingshoofden worden de verschillende activiteiten aangestuurd.

3.9. directie

De directie en bestuur van de Stichting Texels Museum werden in de eerste vier maanden van 2012 gevormd door de heer A.G.J. Hurkens.

Per 1 mei 2012 trad de heer M.P. Fröberg aan als directeur. De taken en bevoegdheden van de directeur zijn vastgelegd in de statuten van de stichting en in het directiereglement. De bezoldigingskosten van de directeur M.P. Fröberg bedroegen in 2012 in totaal € 97.431,-. Nevenfuncties waren: lid Overlegorgaan Nationaal Park Duinen van Texel, bestuurslid Stichting Duurzaam Texel, bestuurslid stichting Waddencentra, lid plaatselijke groep Leader.

De bezoldigingskosten van de heer A.G.J. Hurkens bedroegen in 2012 in totaal € 33.104,-. Nevenfuncties: bestuurslid ZeelNzicht, adviseur studievereniging Marco Polo.

3.10. raad van toezicht

De raad van toezicht houdt integraal toezicht op het functioneren en het beleid van de directie en benoemt, schorst en ontslaat de leden van de directie. De raad van toezicht houdt ook toezicht op de algemene gang van zaken van de stichting en stelt begroting, jaarrekening en beleidsplannen van de stichting vast. De leden van de raad van toezicht hebben inzicht en ervaring op bestuurlijk, organisatorisch, financieel, wetenschappelijk en/of toeristisch gebied voor hun toezichthoudende taak en om als klankbord voor de directie te kunnen dienen. De leden kunnen zich onvoorwaardelijk en geloofwaardig achter de doelstelling van de stichting scharen en beoefenen geen andere functies die als belangenverstremming kunnen worden aangemerkt. Daarnaast is van belang dat zij goed geïntegreerd zijn in de Texelse samenleving en draagvlak hebben bij relevante Texelse groeperingen. In 2012 heeft de raad van toezicht zesmaal vergaderd met de directeur en de adjunct-directeur van de stichting; drie vergaderingen werden bijgewoond door de directeur van Kaap Skil en Oudheidkamer. In elke bijeenkomst werd de financiële stand van zaken besproken (driemaal in aanwezigheid van het hoofd administratie), evenals de voortgang van vernieuwingsprojecten en andere zaken die het beleid en de continuïteit van de stichting kunnen beïnvloeden.

De managementletter van accountantsbureau PWC werd besproken en de jaarrekening en de begroting 2013 werden goedgekeurd. Ook werd een gesprek gevoerd met de ondernemingsraad. De samenstelling van de raad van toezicht was tot eind 2012: H.G. Wierenga (voorzitter), benoemd tot 30 november 2015, J. Beijert, benoemd tot 1 november 2015, H. Ridderinkhof, benoemd tot 1 april 2013, adjunct-directeur van het Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ). De leden van de raad van toezicht krijgen een onkostenvergoeding van € 1.500 per jaar. Er zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt aan de toezichthouders.

3.11. raad van advies

Naast de raad van toezicht kent de stichting een raad van advies. De leden van de raad van advies worden gekozen op basis van hun specifieke expertise, ervaring en netwerk van belang voor het functioneren van de stichting. De raad van advies adviseert directie en raad van toezicht met betrekking tot beleid, strategie, netwerk en diverse relevante ontwikkelingen. Dat kan betrekking hebben op verschillende terreinen zoals museale kennis, educatieve en voorlichtende activiteiten, fondsenwerving, politiek, natuur, milieu, cultuur of maritieme historie. Na zijn aanstelling per 1 mei 2012 heeft de directeur M. Fröberg met alle leden van de raad van advies gesproken. Een gezamenlijke bijeenkomst heeft in 2012 niet plaatsgevonden. De samenstelling van de raad van advies was eind 2012: dhr. H. Dessens, dhr. H. Hilstra, Mw. J. Geldorp, Mw. E.M. Jacobs, dhr. W. de Waal, dhr. D. Samsom, dhr. H. Westra. De leden van de raad van advies verrichten hun werkzaamheden belangeloos. De bestuurskosten die in de staat van baten en lasten zijn verantwoord betreffen naast een onkostenvergoeding voor de leden van de raad van toezicht de onkosten voor een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering en de abonnementskosten van de Texelse Courant ten behoeve van niet-Texelse leden van de raad van advies.

baten	begroot 2013	begroot 2012
baten uit eigen fondsenwerving	929.000	890.000
entreegelden	3.021.000	2.633.000
activiteiten	321.000	433.000
baten uit acties van derden	3.000	4.000
subsidies van overheden	266.000	271.000
baten uit beleggingen (rente)	0	0
overige baten	53.000	176.000
totaal baten	4.593.000	4.407.000

lasten	begroot 2013	begroot 2012
besteed aan doelstellingen		
voorlichting en educatie	4.258.000	4.273.000
werving baten		
kosten eigen fondsenwerving	188.000	189.000
beheer en administratie		
Kosten beheer en administratie	545.000	547.000
totaal lasten	4.991.000	5.009.000

resultaat	-398.000	-602.000
------------------	-----------------	-----------------

resultaatbestemming (toegevoegd aan + /onttrokken aan -)

bestemmingsfondsen en -reserves	-398.000	-448.000
continuïteitsreserve	0	-154.000
totaal toevoegingen/onttrekkingen	-398.000	-602.000

jaarrekening

2012

6. grondslagen voor waardering van activa en passiva

algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn 650 "Fondsenwervende instellingen". De jaarrekening is opgesteld in euro's en wordt vergeleken met de door de raad van toezicht vastgestelde begroting 2012 en de realisatie 2011.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur, of lagere bedrijfswaarde. De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten van grond- en hulpstoffen en kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de vervaardiging inclusief installatiekosten.

Indien voor te vervaardigen materiële vaste activa noodzakelijkerwijs een aanmerkelijke hoeveelheid tijd nodig is om deze gebruiksklaar te maken, worden de rentekosten opgenomen in de vervaardigingsprijs.

bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De Stichting Texels Museum beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast

actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

De opbrengstwaarde is bepaald met behulp van de actieve markt. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte toekomstige kasstroom wordt een bedrag voor bijzondere waardevermindering ten laste van het resultaat geboekt voor het verschil tussen de boekwaarde en de reële waarde van het actief.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

voorraden

De voorraden zijn gewaardeerd op de verkrijgingsprijzen met inachtneming van de minimum waarderingsregeling. De voorraden zijn noodzakelijk voor de bedrijfsvoering.

vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter

dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

reserves en fondsen

Het eigen vermogen van de Stichting Texels Museum is ingedeeld in reserves en fondsen.

continuïteitsreserve

Een continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de fondsenwervende instelling ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Conform de richtlijn van de commissie Herkströter handelt de directie hiervoor een bovengrens van 1,5 maal de jaarkosten van de werkorganisatie. De ondergrens wordt gesteld op 0,5 maal de jaarkosten. De continuïteitsreserve wordt gemuteerd met overschotten c.q. tekorten uit de exploitatie, na aftrek van subsidiebestedingen en donaties aan de voorzieningen.

bestemmingsreserves

De directie van de Stichting Texels Museum heeft een deel van de reserves afgezonderd voor een specifiek doel.

bestemmingsfondsen

Door derden is aan een deel van de middelen een specifieke besteding is gegeven.

voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de

afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

voorziening jubileumuitkeringen

De voorziening jubileumuitkeringen wordt opgenomen voor verwachte lasten gedurende het dienstverband.

overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde.

langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt samen met de verschuldigde rentevergoeding zodanig bepaald dat de effectieve rente gedurende de looptijd van de schulden in de winst-en-verliesrekening wordt verwerkt.

7. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

algemeen

Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen baten en lasten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; verliezen moeten gerealiseerd worden zodra zij voorzienbaar zijn.

nalatenschappen

De opbrengsten van nalatenschappen worden verantwoord in het boekjaar waarin de omvang van deze baten betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin ze worden ontvangen verantwoord als baten uit nalatenschappen, voor zover deze niet reeds in een voorgaand boekjaar zijn verantwoord. Verkrijgingen belast met vruchtgebruik worden alleen in de toelichting vermeld. Zij worden pas in de staat van baten en lasten verantwoord bij het einde van het vruchtgebruik of bij eerdere verkoop van de blote eigendom.

baten uit gezamenlijke acties

De baten uit gezamenlijke acties worden verantwoord in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld, met dien verstande dat ontvangen voorschotten worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn ontvangen.

overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de winst-en-verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting Texels Museum de condities voor ontvangst kan aantonen.

Projectbijdragen en giften worden verantwoord in het jaar waarin de toezegging heeft plaatsgevonden. Overheidssubsidies in contanten worden verantwoord na toekenning. Ontvangen projectbijdragen en giften die nog niet aan doelbesteding zijn vastgelegd, worden via resultaatbestemming in de balans opgenomen onder een bestemmingsreserve. Een overheidssubsidie wordt verantwoord na besteding.

giften in natura

De Stichting Texels Museum heeft in het verslagjaar de volgende gift in natura ontvangen:

- Gebruik van administratieve software Unit 4 multi-vers (waarde € 2.490).

Deze gift van een zaak in natura wordt gewaardeerd tegen de reële waarde in Nederland. Giften bestaande uit diensten worden in het algemeen niet financieel verantwoord, tenzij dit op geld waardeerbare diensten van bedrijven betreft.

De niet-financiële bijdrage die door vrijwilligers wordt geleverd, wordt niet in de staat van baten en lasten verantwoord.

afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over teren en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn verwerkt in de afschrijvingen.

personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

8. balans (na resultaatbestemming)

stichting texels museum

De balans geeft de financiële positie weer van de stichting texels museum per 31 december 2012, na bestemming van het resultaat. Ter vergelijking zijn de cijfers van 2011 weergegeven.

activa (€)	31 december 2012	31 december 2011
materiële vaste activa	13.907.828	13.566.000
voorraden	103.819	110.671
vorderingen en overlopende activa	612.774	461.666
liquide middelen	360.352	1.130.469
totaal activa	14.984.773	15.268.806

passiva (€)	31 december 2012	31 december 2011
- continuïteitsreserve	794.895	699.117
- bestemmingsreserves	3.472.039	3.582.039
- bestemmingsfondsen	7.000.169	6.969.169
totaal reserves en fondsen	11.267.103	11.250.325
voorzieningen	37.000	58.169
langlopende schulden	2.556.040	2.791.513
kortlopende schulden	1.124.630	1.168.799
totaal passiva	14.984.773	15.268.806

9. staat van baten en lasten over 2012

baten	werkelijk 2012	begroot 2012	werkelijk 2011
baten uit eigen fondsenwerving	953.712	890.000	854.341
entreegelden	2.502.316	2.633.000	2.209.879
baten uit activiteiten	360.451	433.000	459.431
baten uit acties van derden	3.422	4.000	3.744
subsidies van overheden	449.563	271.000	759.459
baten uit beleggingen (rente)	9.036	0	54.493
overige baten	485.058	176.000	361.548
totaal baten	4.763.559	4.407.000	4.702.895

lasten

besteed aan doelstellingen:

voorlichting en educatie	4.047.278	4.273.000	3.759.036
--------------------------	-----------	-----------	-----------

werving baten:

kosten eigen fondsenwerving	176.984	189.000	177.875
-----------------------------	---------	---------	---------

beheer- en administratie:

kosten beheer en administratie	522.520	547.000	512.465
--------------------------------	---------	---------	---------

totaal lasten	4.746.782	5.009.000	4.449.376
----------------------	------------------	------------------	------------------

resultaat	16.778	-602.000	253.519
------------------	---------------	-----------------	----------------

bestemming van het resultaat (toevoegingen + /onttrekkingen -)

bestemmingsfondsen en -reserves	-79.000	-448.000	474.319
continuïteitsreserve	95.778	-154.000	-220.800
totaal bestemming resultaat	16.778	-602.000	253.519

Het kasstroomoverzicht geeft weer welke geldstromen beschikbaar zijn gekomen en hoe we gebruik hebben gemaakt van deze geldmiddelen. Het kasstroomoverzicht over 2011 is opgesteld volgens de indirecte methode. Ontvangen en door ons betaalde rente zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Het saldo van de liquide middelen daalde in het jaar 2012 van € 1.130.000 naar een bedrag van € 360.000 (afgerond).

	2012	2011
saldo van baten en lasten (resultaat)	17.000	254.000
aanpassingen voor:		
- afschrijvingen op materiële vaste activa	764.000	387.000
- mutatie in voorzieningen	-21.000	-3.000
verandering in werkkapitaal:		
- voorraden	7.000	62.000
- vorderingen	-151.000	-50.000
- kortlopende schulden	-44.000	135.000
kasstroom uit operationele activiteiten (a)	572.000	785.000
investeringen in materiële vaste activa	-1.106.000	-5.742.000
kasstroom uit investeringsactiviteiten (b)	-1.106.000	-5.742.000
mutatie langlopende schulden	-235.000	-169.000
kasstroom uit financieringsactiviteiten (c)	-235.000	-169.000
mutatie liquide middelen (a + b + c)	-769.000	-5.126.000

Liquide middelen per 1 januari	1.130.000	6.257.000
Liquide middelen per 31 december	360.000	1.130.000
mutatie liquide middelen	-769.000	-5.126.000

1. materiële vaste activa	boekwaarde 31-12-2011	investeringen 2012
gebouwen en terreinen	10.785.690	212.462
installaties	748.820	159.797
tentoonstellingen	1.797.025	668.992
inventaris	192.167	28.523
computerapparatuur	42.298	36.177
	13.566.000	1.105.951

	afschrijvingstermijn	afschrijvingen 2012	boekwaarde 31-12-2012
gebouwen en terreinen	40 jaar	-323.174	10.674.978
installaties	5 jaar	-129.393	779.224
tentoonstellingen	10 jaar	-220.371	2.245.646
inventaris	5 jaar	-73.939	146.752
computerapparatuur	3 jaar	-17.247	61.228
		-764.123	13.907.828

2. voorraden	31 december 2012	31 december 2011
voorraad consumptieartikelen ecomare	3.889	4.581
winkelvoorraad ecomare	70.936	82.737
voorraad consumptieartikelen kaap skil	2.632	0
winkelvoorraad kaap skil	16.758	12.180
winkelvoorraad vuurtoren	9.604	11.173
totaal voorraden	103.819	110.671

De voorraden betreffen winkelartikelen en consumptie-artikelen en zijn noodzakelijk voor de bedrijfsvoering.

3. vorderingen en overlopende activa	31 december 2012	31 december 2011
diverse debiteuren	53.576	13.168
subsidie debiteuren	91.535	57.589
te vorderen omzetbelasting	60.570	158.797
nog te ontvangen bedragen	356.930	174.848
vooruitbetaalde bedragen	35.270	41.761
vorderingen op personeel (fietsenplan)	5.786	5.192
overige vorderingen	9.105	10.312
totaal vorderingen	612.774	461.666

Onder de post subsidiedebiteuren staan de bedragen die nog ontvangen moeten worden van subsidiegevers. Van pensioenverzekeraar Nationale Nederlanden ontvangen we in 2013 nog een bedrag van €224,007 in

verband met de aanwezige overwaarde in het pensioencontract dat per 31 december 2012 is beëindigd. Hiervan is een bedrag van €170.788 verwerkt in deze jaarrekening onder bijzondere baten en lagere pensioenlasten

4. liquide middelen	31 december 2012	31 december 2011
kasgelden	22.170	26.324
bank- en spaarrekeningen	338.182	1.104.145
totaal liquide middelen	360.352	1.130.469

5. reserves en fondsen (resultaat nog definitief vedelen over/ontrekken aan reserves!)

In plaats van over eigen vermogen spreken we in de jaarrekening van de Stichting Texels Museum over reserves en fondsen. De reserves en fondsen mogen slechts worden aangewend in overeenstemming met de doelstelling waartoe ze in leven zijn geroepen. De continuïteitsreserve is gevormd als buffer voor risico's die op de korte termijn kunnen optreden. Het beleid van onze stichting is om deze buffer niet groter te laten worden dan maximaal de helft van de jaarlijkse exploitatielasten (voor 2011 geldt een maximumbedrag €2.189.000). Er zijn door de directie een aantal bestemmingsreserves gevormd die hieronder afzonderlijk worden toegelicht. De vijf bestemmingsfondsen bestaan uit bijdragen van derden met een specifieke bestemming.

	31 december 2012	31 december 2011
continuïteitsreserve		
stand per 1 januari	699.117	919.917
ontrekking/toevoeging	95.778	-220.800
stand per 31 december	794.895	699.117

Bestemmingsreserves

Het volgende overzicht geeft het verloop in het boekjaar van de bestemmingsreserves:

1. vernieuwing expositie Ecomare

Deze reserve is gevormd om de komende jaren te investeren in de vernieuwing van het buitengebied en de vernieuwing van de verschillende expositiezalen binnen Ecomare. De investeringen in een vernieuwd buitenterrein inclusief een warmte/koude opslag is geraamd op een bedrag van €4.090.000.

Deze investering wordt met €2.700.000 aan bankleningen gefinancierd.

In 2012 is nog een bedrag van €100.000 ontvangen van de provincie Noord Holland. Vanaf 2012 zal jaarlijks bedrag van €50.000 onttrokken worden ten gunste van de investeringen in het buitenterrein van Ecomare.

vernieuwing expositie ecomare	31 december 2012	31 december 2011
stand per 1 januari	2.106.000	1.984.000
toevoeging	100.000	122.000
onttrekking	-50.000	0
stand per 31 december	2.156.000	2.106.000

2. zuiveringsinstallatie Ecomare

Deze reserve is gevormd om de vervanging van de pompen en filters van de zeehondenbassins te kunnen financieren.

zuiveringsinstallatie Ecomare	31 december 2012	31 december 2011
stand per 1 januari boekjaar	250.000	250.000
onttrekking	-	-
stand per 31 december	250.000	250.000

3. egalisatie onderhoudskosten

Deze reserve is gevormd om de kosten uit het nog te maken onderhoudsplan te financieren, zodat de jaarlijkse onderhoudskosten aan het gebouw een gelijkmatiger beeld vertonen. In 2010 is een bedrag van €80.000 toegevoegd aan deze reserve.

egalisatie onderhoudskosten	31 december 2012	31 december 2011
stand per 1 januari boekjaar	130.000	130.000
toevoeging	-	-
stand per 31 december	130.000	130.000

4. vernieuwing Maritiem & Jutters Museum

Deze reserve is tien jaar geleden gevormd om een aantal vernieuwingen binnen het Maritiem & Jutters Museum ter realiseren.

vernieuwing Maritiem & Jutters Museum	31 december 2012	31 december 2011
Stand per 1 januari boekjaar	34.229	47.579
Onttrekking	-13.000	-13.350
stand per 31 december	21.229	34.229

5. bestemmingsreserve financiering activa

Ten behoeve van de bedrijfsvoering en voor de realisatie van onze doelstelling wordt een reserve financiering activa aangehouden. Deze reserve is gevormd na de stelselwijziging per 1-1-2008 uit de investeringsbijdragen uit voorgaande jaren. Jaarlijks wordt een bedrag onttrokken aan de reserve te grootte van de afschrijving van het gesubsidieerde activum.

bestemmingsreserve financiering activa	31 december 2012	31 december 2011
Stand per 1 januari boekjaar	1.061.810	1.209.651
Onttrekking	-147.000	-147.841
stand per 31 december	914.810	1.061.810

Totaal bestemmingsreserves	3.472.039	3.582.039
----------------------------	-----------	-----------

Bestemmingsfondsen

In het volgende overzicht staan de drie in 2008 gevormde bestemmingsfondsen:

1. bestemmingsfonds 'Ecomare Bankgiro loterij'

De bankgiroloterij heeft €600.000 beschikbaar gesteld voor de herinrichting van het buitenterrein/buitentoonstelling. Dit bedrag zal vanaf 2012 vrijvallen ten gunste van de investeringen in het buitenterrein.

bestemmingsfonds 'Ecomare Bankgiro loterij'	31 december 2012	31 december 2011
Stand per 1 januari boekjaar	600.000	600.000
Toevoeging	-	-
stand per 31 december	600.000	600.000

2. bestemmingsfonds 'Gouden Driehoek'

De totale kosten voor het project 'De Gouden Driehoek' bedragen €7.800.000. Hiervoor hebben het waddenfonds, de gemeente Texel en Leader+, Bankgiroloterij, VSBfonds geld beschikbaar gesteld. In 2011 is een van €90.000 toegevoegd aan dit bestemmingsfonds.

De bedragen uit dit fonds zullen vanaf 2012 vrijvallen ten gunste van de investeringen in de Gouden Driehoek.

bestemmingsfonds 'Gouden Driehoek'	31 december 2012	31 december 2011
Stand per 1 januari boekjaar	5.918.260	5.828.260
Toevoeging	-50.000	90.000
stand per 31 december	5.868.260	5.918.260

3. bestemmingsfonds 'MJM VOC maquette'

In 2008 is een overeenkomst opgesteld tussen de stichting VOC fonds en het Maritiem en Juttersmuseum waarbij een bedrag van €30.000 beschikbaar is gesteld voor het klein onderhoud aan de VOC-maquette tot 31 december 2031

Vanaf 2009 onttrekken we jaarlijks €1.300 aan dit fonds om het klein onderhoud te bekostigen.

bestemmingsfonds 'MJM VOC maquette'	31 december 2012	31 december 2011
Stand per 1 januari boekjaar	26.100	27.400
Onttrekking	-1.000	-1.300
stand per 31 december	25.100	26.100

4. bestemmingsfonds 'Westelijke waddenpoort'

bestemmingsfonds 'Westelijke waddenpoort'	31 december 2012	31 december 2011
stand per 1 januari boekjaar	403.809	0
toevoeging	82.000	403.809
stand per 31 december	485.809	403.809

5. bestemmingsfonds 'Vissen rond Texel'

bestemmingsfonds 'Vissen rond Texel'	31 december 2012	31 december 2011
stand per 1 januari boekjaar	21.000	-
toevoeging	-	21.000
stand per 31 december	21.000	21.000

Totaal bestemmingsfondsen	7.000.169	6.969.169
Totaal reserves en fondsen	11.267.103	11.250.325

6. voorzieningen	31 december 2012	31 december 2011
voorziening jubileumuitkeringen	37.000	40.000
voorziening De Haan kassaleverancier	-	18.169
totaal voorziening	37.000	58.169

De voorziening voor de verwachte jubileumuitkeringen aan het personeel wordt gewaardeerd tegen de contante waarde van de toekomstige jubileumgratificaties. Aan de hand van de datum van indiensttreding, salaris(stijgingen) en de blijfkans is het bedrag voor deze voorziening bepaald.

In juni 2009 is door de firma De Haan uit Almere een kassasysteem geleverd om de toegangscontrole voor de vuurtoren te faciliteren. Dit nieuwe systeem heeft vanaf het begin gebrekkig gefunctioneerd, waardoor onenigheid is ontstaan over de kosten. Firma de Haan claimde oorspronkelijk een bedrag van €26.000 van de stichting Texels Museum. In 2012 heeft de rechtbank in Alkmaar hierover een uitspraak gedaan. Ecomare is gevonnist om in 2012 een bedrag van €18.169 te voldoen.

7. langlopende schulden	rente	31 december 2012	31 december 2011
pensioenfonds De Schelde	6,00%	-	17.244
stichting pensioenfonds Forbo	5,80%	68.067	81.680
stichting pensioenfonds Forbo	5,00%	54.454	68.067
Rabobank	4,80%	185.000	215.000
Rabobank	4,20%	460.423	485.419
ASN bank	5,05%	1.703.542	1.796.042
ASN bank	5,16%	79.973	89.570
ASN bank (groenfonds)	4,16%	214.665	240.424
verstrekkingen boekjaar	-	-	-
totaal ultimo boekjaar		2.766.123	2.993.446
aflossingsverplichting leningen volgend jaar		-210.083	-201.933
totaal langlopende schulden		2.556.040	2.791.513

In 2010 is een aantal nieuwe langlopende leningen afgesloten voor de financiering van het buitenterrein van Ecomare: € 500.000 bij de Rabobank en € 2.200.000 bij de ASN-bank.

Het restant af te lossen langlopende schulden bedraagt over vijf jaar: €2.041.411. Het kortlopende deel (korter dan een jaar) van €210.083 is als 'aflossingsverplichting leningen volgend jaar' opgenomen onder de kortlopende schulden.

De rentepercentages van de langlopende schulden lopen uiteen van 4,2% tot 6%. De gemeente Texel heeft zich garant gesteld voor openstaande schulden tot een bedrag van €122.521. Als zekerheid voor twee hypothecaire leningen van de Rabohypotheekbank N.V., oorspronkelijk groot € 320.000, en het rekening-courantkrediet van maximaal € 300.000 van de Coöperatieve Rabobank Noord-Holland Noord U.A. zijn de percelen Heemskerckstraat 11, Barentszstraat 13 en 15, Kogerstraat 1 en 3, allen op Texel, met hypotheek bezwaard. Als zekerheid voor een hypothecaire lening van de ASN-bank zijn de gebouwen van Ecomare, Ruijslaan 92, met hypotheek bezwaard.

Bij de Rabobank is een kredietfaciliteit aanwezig tot maximaal €300.000.

8. kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)	31 december 2012	31 december 2011
diverse crediteuren	502.262	604.012
te betalen loonheffing	84.003	73.526
te betalen pensioenpremies	-39	-12.478
saldo verlofdagen medewerkers	113.245	118.736
reservering vakantiegeld	93.377	85.168
vooritontvangen bijdragen	7.013	8.266
nog te betalen bedragen	111.044	84.283
renteschuld geldleningen	3.642	5.342
aflossingsverplichting leningen volgend jaar	210.083	201.933
overige schulden	0	11
totaal kortlopende schulden	1.124.630	1.168.799

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen: voor de grond waarop Ecomare staat en het duinpark is in 1973 een erfpachtcontract met Staatsbosbeheer afgesloten. Dit contract loopt tot 2042. De jaarlijkse te betalen canon bedraagt ultimo 2012 een bedrag van €1.750. Met de gemeente Texel is halverwege 2009 een vijfjarig huurcontract afgesloten voor de onderhuur van de Vuurtoren. De huur voor de Vuurtoren bedraagt €26.220 per jaar en wordt jaarlijks geïndexeerd.

De totale lasten van de Stichting Texels Museum zijn verdeeld naar drie bestemmingen: 'doelstelling voorlichting en educatie', 'werving baten' en 'beheer en administratie'. Bij de toerekening van de lasten hebben we de 'Aanbeveling kosten-toerekening beheer & administratie' (januari 2008) van de VFI gevolgd.

De kosten van eigen fondsenwerving gedeeld door de baten uit eigen fondsenwerving blijft met 19% onder de norm van 25% die het Centraal Bureau Fondsenwerving hiervoor heeft gesteld. Voor de kosten van beheer en administratie komen we in 2012 op een percentage van 11% van de totale lasten, waarmee deze kosten onder onze eigen norm van 15% van de totale kosten blijven.

lasten	bestemming					
	voorlichting en educatie	werving baten	beheer en administratie	werkelijk 2012	begroot 2012	werkelijk 2011
publiciteit en communicatie	300.287	14.836	1.648	316.772	378.000	372.276
personeelskosten	2.299.860	113.122	433.516	2.846.498	2.764.000	2.823.379
huisvestingskosten	507.952	16.252	17.686	541.889	577.000	596.870
kantoor- en algemene kosten	98.114	4.208	35.841	138.163	140.000	162.898
afschrijving en rente	841.066	28.565	33.828	903.459	1.150.000	493.954
totaal lasten	4.047.278	176.984	522.520	4.746.781	5.009.000	4.449.377

13. Toelichting op de staat van baten en lasten 2012 Stichting Texels Museum

baten uit eigen fondsenwerving

Sinds enkele jaren doen we extra inspanningen om meer donateurs te werven voor Ecomare. Dit blijkt in de praktijk steeds lastiger te worden. De komende jaren zullen we steeds meer de nadruk leggen op het behouden van onze donateurs.

De baten uit onze winkels zijn ongeveer conform de begroting 2012. Dankzij de vernieuwing bij Kaap Skil en de oplevering van het vernieuwde buitenterrein met vergroot terras, zijn de baten uit de restaurants gestegen.

	werkelijk 2012	begroot 2012	werkelijk 2011
donaties	327.054	300.000	324.484
giften van organisaties	12.356	8.000	12.724
sponsoring	6.645	7.000	9.745
nalatenschappen	28.800	0	0
bruto winst museumwinkels	217.759	222.000	209.461
bruto winst museumrestaurants	361.099	353.000	297.927
totaal	953.712	890.000	854.341

entreegelden

Bij Ecomare kwamen in 2012 minder bezoekers dan begroot voor 2012. Wel waren er bij Ecomare meer bezoekers dan in 2011. Het museum Kaap Skil, de Oudheidkamer en de Vuurtoren ontvingen ongeveer hetzelfde aantal bezoekers als was begroot voor 2012.

subsidies van overheden

Naast de jaarlijkse budgetsubsidie van de gemeente Texel (€268.000) ontvingen we een eindafrekening van een provinciale subsidie voor het buitenterrein van Ecomare (€100.000), een voorschot van het Waddenfonds voor het project Westelijke Waddenpoort (€62.000) en een bijdrage van STIFTexel voor een lift in het nieuwe observatorium (€20.000).

baten uit beleggingen (rente)

De ontvangen rente op onze spaarrekeningen wordt verantwoord onder 'baten beleggingen'.

overige baten

Onder overige baten worden de bijdragen verantwoord die ontvangen zijn van Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten. Verder staan hier de huuropbrengsten van de drie woningen. In 2013 is de STM overgestapt op een nieuwe pensioenregeling. In de afgelopen jaren opgebouwde overrente wordt door pensioenverzekeraar Nationale Nederlanden in 2013 terugbetaald. Besloten is om het werkgeversdeel (zo'n 74%) van deze 'overrente' te verantwoorden onder bijzondere baten 2012 (€152.000). Het werknemersdeel (zo'n 26%) zal in 2013 als vordering verantwoord worden.

wervingskosten

Voor het werven van nieuwe donateurs en het behouden van bestaande donateurs worden wervingskosten gemaakt. In voorgaande jaren werd een deel van deze wervingskosten uitbesteed aan professionele wervingsbureau's. Vanaf 2011 is besloten om de fondsenwerving weer helemaal in eigen handen te nemen.

	2012	2011	2010	2009
totaal kosten eigen fondsenwerving	€ 176.984	€ 177.875	€ 167.404	€ 178.390
baten eigen fondsenwerving	€ 953.712	€ 854.341	€ 966.461	€ 898.292
wervingskosten/baten fondsenwerving (CBF-norm: minder dan 25%)	19%	21%	17%	20%

personeelskosten

Hieronder worden de personeelskosten gespecificeerd van de 113 medewerkers die in 2012 in dienst waren bij de Stichting Texels Museum.

	werkelijk 2012	begroot 2012	werkelijk 2011
salarissen en sociale lasten	2.607.801	2.500.000	2.521.448
pensioenlasten	163.959	196.000	180.511
opleiding en ontwikkeling	22.104	22.000	20.790
diverse personeelskosten	46.557	41.000	95.881
reis- en verblijfkosten	6.076	5.000	4.749
totaal	2.846.498	2.764.000	2.823.379

De raad van toezicht van de Stichting Texels Museum heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het bezoldigingsbeleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was in 2011 tijdens de benoemingsprocedure voor een nieuwe directeur.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt de stichting de CAO van de Vereniging van Rijksmusea (VRM).

	A.G.J. Hurkens (tot 1 mei)	M.P. Fröberg (vanaf 1 mei)
functie	waarnemend alg. directeur	algemeen directeur

dienstverband	A.G.J. Hurkens (tot 1 mei)	M.P. Fröberg (vanaf 1 mei)
aard	onbepaald	onbepaald
uren (voltijds werkweek)	36	40
parttime percentage	100%	111%
periode	1 jan - 30 apr 2012	1 mei - 31 dec 2012

bezoldiging (in euro's)	A.G.J. Hurkens (tot 1 mei)	M.P. Fröberg (vanaf 1 mei)
bruto loon	20.958	58.604
vakantiegeld	1.677	4.688
eindejaarsuitkering	472	1.319
variabel jaarinkomen	-	-
totaal jaarinkomen	23.106	64.611

SV lasten (werkgeversdeel)	3.020	6.358
belastbare vergoedingen/bijtellings	-	-
pensioenlasten (werkgeversdeel)	3.331	9.197
overige beloningen op termijn	-	-
vaste reiskostenvergoeding	-	4.726
vaste onkostenvergoeding	-	3.200
verhuis- en inrichtingskosten	-	7.750
variabele reis- en onkostenvergoeding	3.646	1.589
totaal overige lasten en vergoedingen	9.998	32.819

totaal bezoldiging directie 2012	33.104	97.431
---	---------------	---------------

15. overige gegevens

vaststelling

De raad van toezicht van de stichting texels museum heeft het jaarverslag en de jaarrekening 2012 vastgesteld op 25 november 2012

H.G. Wierenga - voorzitter van de raad van toezicht

M.P. Fröberg - directeur stichting texels museum

resultaatverdeling

De raad van toezicht heeft de in de jaarrekening 2012 opgenomen resultaatverdeling vastgesteld.

gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die hier vermeld moeten worden.

controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Texels Museum

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2012 van Stichting Texels Museum te De Koog gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2012 en de staat van baten en lasten over 2012 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directie van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met Richtlijn 650 voor fondsenwervende instellingen van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving. De directie is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de directie van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

*PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357, 1006 BJ Amsterdam
T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl*

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Texels Museum per 31 december 2012 en van het resultaat over 2012 in overeenstemming met Richtlijn 650 voor fondsenwervende instellingen van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving.

Mededeling betreffende het jaarverslag

Wij hebben het jaarverslag gelezen teneinde van materieel belang zijnde inconsistenties, indien aanwezig, met de gecontroleerde jaarrekening te onderkennen. Op basis van het doorlezen van het jaarverslag vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de informatie in de jaarrekening en dat het jaarverslag alle informatie bevat die vereist is volgens Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende instellingen'. Wij hebben geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd op de informatie in het jaarverslag.

Amsterdam, 22 november 2013
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door H.A. Wink RA